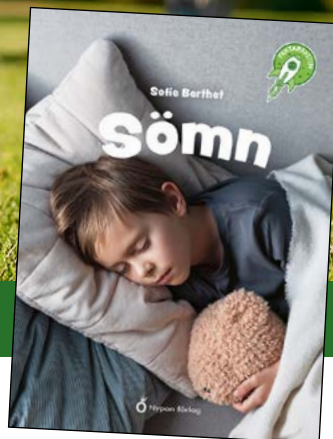

SOFIE BERTHET

SIDAN 1

Faktaraketen – Sömn

Lärarmaterial

SYMBOLER I FAKTARAKETENS BÖCKER

= Ordförklaring

= Vet du att ...

= Faktaruta

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Det är viktigt med bra sömn för att din hjärna och kropp ska få vila. Visste du till exempel att barn mellan 5 och 12 år behöver sova minst 10 timmar varje natt? Och vet du vad som händer om man sover för lite? I boken får du lära dig mer om sömn. Du får även olika tips för att sova gott.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter. (SV åk 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Språkliga strukturer och normer. Grundläggande skrivregler, med gemener och versaler, de vanligaste skiljetecknen samt stavning av vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)

- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder och illustrationer till berättelser. (BL åk 1–3)
- Strategier för att lösa matematiska problem i elevnära situationer. (MA åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Att kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.
- Att formulera och lösa problem med hjälp av matematik och värdera valda strategier.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 1–3)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 1–3)
- Strategier för att lösa matematiska problem i elevnära situationer. (MA åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder och illustrationer till berättelser. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Att lösa problem med hjälp av matematik och reflektera över lösningars rimlighet.
- Att skapa bilder med olika tekniker, verktyg och material samt kommunicera budskap med bilder.

MINA ORD, DINA ORD

1. Dela ut ett papper till varje elev som är delat i två spalter. I den ena spalten ska rubriken vara *Mina ord* och i den andra spalten ska rubriken vara *Dina ord*.
2. Sätt en timer på cirka 3 minuter.
3. Låt eleverna enskilt välja ut ord ur boken som de skriver i spalten *Mina ord*. Några elever fyller hela spalten med ord och några kanske endast skriver fem ord. Exempel på ord: organ, 10 timmar, bassömn, djupsömn, drömsömn, mardrömmar, sur, arg, djur
4. När tiden är ute går eleverna runt i klassrummet och frågar en klasskamrat:
Elev A: "Hej, vad har du skrivit för ord?"
5. Elev B läser upp sina ord. Om det är något ord som elev A inte har skrivit så skriver hen upp det i spalten *Dina ord*. Sedan läser elev A sina ord för elev B och elev B skriver upp nya ord.
6. Antingen går eleverna runt och samlar ord tills spalten med *Dina ord* är full eller så sätter ni timern på 5–7 minuter, beroende på gruppens storlek.
7. Gemensamt går ni igenom vilka "nya ord" eleverna har hittat under *Dina ord*.

JAG UNDRAR ...

Läs boken tillsammans och sedan ska eleverna skriva vars en fråga som de ska besvara i grupp.

1. Låt varje elev skriva sin fråga på vars en papperslapp. Sedan ska de knyckla ihop papperet försiktigt till en boll. Syftet är att lägga fokus på själva innehållet och inte på vem som har skrivit frågan.
2. Dela in eleverna i grupper och låt dem lägga sina "frågebollar" mellan sig. De ska sedan ta upp en frågeboll i taget och läsa upp frågan. Därefter ska de diskutera frågan. De fortsätter tills gruppens frågor är slut.
3. Avsluta med att i helklass gå igenom några frågor från varje grupp. Samla sedan in alla frågor och berätta för eleverna att ni ska arbeta vidare med att besvara frågorna vid ett annat tillfälle (eller kanske i anslutning till denna lektion).

EPA – ENSKILT, PAR, ALLA

Låt eleverna använda sig av EPA-modellen för att reflektera över boken.

1. Först reflekterar eleverna enskilt över vad boken innehåller för fakta som de redan kände till (gammal kunskap) samt vad som var nytt för dem (ny kunskap).
2. Efter en stund får eleverna arbeta ihop i par och presentera sina tankar.
3. Till sist lyfts frågeställningen kring gammal och ny kunskap i hela klassen.

STAFETTLÄSNING

Stafettläsning, som högläsningssmetod, fångar många elever. Här kan elever som känner sig osäkra på läsningen välja hur mycket de vill läsa. Metoden innebär att du som lärare börjar läsa ur boken (cirka en sida). Sedan fortsätter en elev att läsa några meningar eller cirka en sida av boken (du kan begränsa längden), för att sedan lämna över läsningen till nästa elev som fortsätter och så vidare. Detta kan göras i helklass, eller i grupper.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

1. *Koalan.*
2. *Minst 10 timmar varje natt.*
3. *Djupsömn.*
4. *Den dröm man hade precis innan man vaknade.*
5. *För att deras blåa ljus lurar hjärnan att tro att det är mitt på dagen och då kan det vara svårt att somna.*
6. *Eget svar.*
7. *Eget svar.*
8. *Eget svar.*
9. *Eget svar*
10. *Eget svar.*

ÖVRIGA FACIT

SANT ELLER FALSKT?

1. Alla människor drömmer. **S**
2. En elefant sover bara 7 timmar per natt. **F**
3. Mardrömmar är läskiga drömmar. **S**
4. Skärmarnas ljus lurar hjärnan att tro att det är mitt på dagen. **S**
5. Ett tips för att sova gott är att ha det varm i rummet. **F**
6. Om du sover för lite blir du lättare irriterad. **S**
7. Under en natt har du tre olika sorters sömn. **S**
8. Under djupsömnen drömmer du som mest. **F**
9. Vuxna sover ofta 7 till 8 timmar per natt. **S**
10. Havsuttrar håller varandra i handen när de sover. **S**